

ru, s tem pa je odpadla prva celodnevna tura. Dolga tura pa je prišla na vrsto naslednji dan, v soboto. Obiskali smo Vratca, Malo Zelnanico in Malo Tičarico, po kosilu pa smo se z žičnico, ki jo je pripravil vodnik Jagoda, peljali čez majhen prepad, pred večerjo pa še poskrbeli za zalogo drv. Zadnji dan smo se na Planini v Lazh srečali s starši in se skupaj odpravili na Ograde, po pikniku pa se je bilo potrebno posloviti od gora in planine. (Sara Mencinger)

Pismo miru z gore miru

Letos spomladi je na Babni Gori pri Velikem Gabru, kjer deluje Akademija za mir (v ustanavljanju), nastalo pismo miru. Poleti je to pismo krenilo na pot proti Triglavu, kjer so ga 10. avgusta (ta dan so razglasili za praznik slovenskega srca) poslali v javnost. Na Triglav so ga nesli otroci osnovne šole Veliki Gaber, pevka ljudskih pesmi Ljoba Jenče in dekliska pevska skupina Ragle iz Trebnjega v spremstvu vodnikov PD Trebnje. Ob tej priliki so Triglav razglasili za goro miru, razglasili so zavezo za desetletje miru v Triglavskem domu na Kredarici pa so odprli knjigo miru. (I. M.)

Jubilej Jožeta Melanška

Naš jubilar in slavljenec Jože Melanšek je prijel na svet 24. aprila 1932 v Šaleku pri Velenju, rojenice pa so mu očitno že tedaj namenile zanimanje za gore. Sam pravi, da je za njegovo ljubezen do hribov kriv pogled iz sobe v hiši staršev v Šaleku. S petnajstimi leti se je vključil v PD Šoštanj ter z njim spoznal mozirske planine, še najbolj Smrekovec, ko je tja nosil deske in ostali material za obnovu planinske kočice. V Celju, kjer je obiskoval gimnazijo, je močan pečat zapustil ravnatelj Tine Orel in hitro se je vključil v tamkajšnje pla-

ninsko društvo in alpinistični odsek. Ob prihodu na študij v Ljubljano je leta 1952 postal član Akademskega planinskega društva in AAO. Kmalu je na svojih planinskih poteh prijel še za čopič in posodo z barvo in leta 1954 postal član markacijske komisije PZS. Leta 1956 ga najdemo med ustanovitelji Mladinske komisije PZS, kjer je vse do leta 1974 skrbel za organizacijsko in vzgojno delo. Vodil je vrsto tečajev in seminarjev za mladinske vodnike, za mentorje planinskih skupin na osnovnih in srednjih šolah ter od leta 1968 še tečaje za inštruktorje planinske vzgoje, pripravil učne programe in učna gradiva. Službeno pot je leta 1957 začel kot učitelj, nadaljeval pa kot ravnatelj v šoli v Belih Vodah nad Šoštanjem, kjer je spoznal svojo življenjsko družico Marijo in ustvaril družino. Leta 1959 je postal član PD Šoštanj, kjer mu je dve leti kasneje uspelo ustanoviti alpinistični odsek. Leta 1966 je bil med ustanovitelji AO Šoštanj – Velenje, ki je bil nato preimenoval v Šaleški AO. Opravil je preko 200 plezalnih vzponov v letnih, zimskih ter ledeniških razmerah. Za svoje profesionalno delo je prejel takrat najvišje priznanje občine Velenje, Kajuhovo nagrado za delo v krajevni skupnosti na področju šolstva in telesne kulture, nadalje srebrni znak OF in red dela s srebrnim vencem. Planinska organizacija se mu je za njegovo plodno in dolgotrajno delo zahvalila s srebrnim in zlatim znakom PZS in Planinske zveze Jugoslavije, spominsko plaketo PZS, z Bloudkovo plaketo in z zlatim znakom mladinskega vodnika.

Vzgojno delo v planinski organizaciji se je vse bolj krepilo, tudi po Jožetovi zaslugi. Vodil je novoustanovljeni odbor za vzgojo in izobraževanje pri MK. Leta 1971 je bila ustanovljena Komisija za vzgojo in izobraževanje in njen najaktivnejši član je bil brez dvoma Jože. Postal je skoraj stalni član izvršnega in glavnega odbora PZS, po poklicni liniji je bil v obdobju 1969 do 1974 izvoljen za poslanca prosvetno-kulturnega zbora Skupščine Slovenije, bil je član Odbora za telesno kulturo PKZ in predsednik Odbora za družbeno-ekonomski odnose Republiške izobraževalne skupnosti. Leta 1972 je bil imenovan za tajnika Občinske izobraževalne skupnosti Velenje in leta 1975 za komandanta Občinskega štaba teritorialne obrambe občine Velenje. V tem času je zapustil idilčne Bele Vode, ki so z njegovo pomočjo dobile novo šolo, asfaltirano cesto, vlečnico, lepo urejeno vas in še marsikaj. Za vse opravljeno delo ter uspehe je prejel številna odlikovanja, naj navedem le red za zasluge s srebrnimi meči in red ljudske armade s srebrno zvezdo. V tem času je bil tudi predsednik Občinske zveze za telesno kulturo Velenje, predsednik Smučarskega kluba Velenje ter član UO Smučarske zveze Slovenije. Tudi za to delo je prejel več visokih priznanj.

Od leta 1983 do 1990 je bil direktor RTC Golte nad Mozirjem in vodil obnovo žičniških naprav, novogradnjo dvosedežnice in vključitev RTC v SOZD Merx Celje. Od leta 1991 do 1997, ko je odšel v pokoj, je bil direktor Komunalnega podjetja Velenje, predsednik zbora krajevnih skupnosti v takratni skupščini občine Velenje, član UO Savinjsko-Šaleške gospodarske zbornice in en mandat predsednik Združenja za varstvo okolja pri Gospodarski zbornici Slovenije.

Leta 1996 je bil izvoljen za predsednika PD Velenje, katerega član je bil že od leta 1972. Delo PD je še razširil, vpeljal nove oblike dela in poskrbel za razgibano, odgovorno in uspešno delo, predvsem na področju delovanja in krepitve planinskih sekcij v krajevnih skupnostih in podjetjih

ter dal prednost delu z mladimi in vzgoji ter izobraževanju. Ustanovil je izletniško-vodniški odsek. Poleg planinske šole za mlajše člane je PD Velenje pričelo izvajati še planinsko šolo za odrasle. Jože je še član predsedstva Savinjskega meddruštvenega odbora, od leta 1998 tudi član upravnega odbora PZS.

Z izjemno vitalnostjo in svežino njegovega duha, ki se ne pusti vkleiniti v kakršne koli sponse, ga kot poprej vodi navdušenje in zadovoljstvo nad opravljenim delom. Miselnost odprtost mu daje zagnanost, ki jo vsi občudujemo, in mu hkrati omogoča pozitivno naravnost. To je tudi eden od razlogov, da nam je človeška podoba jubilanta tako blizu in nas potrjuje v prepričanju, da je svoje dosedanje življenje izpolnil z resnim in zavzetim pedagoškim in vsestranskim organizacijskim ter profesionalnim delom, ki je obrodilo bogate sadove.

Množica planinskih znancev, nekdanjih tečajnikov in, verjamem, tudi drugih, ki so se srečevali pretekla leta z njim, mu želi, da bo še dolgo lahko hodil po planinskih poteh ter smučal in da mu veselja do dela v planinski organizaciji na bo zmanjkalo. Dragi Jože – iskrene čestitke, vse dobro in srečno! (Danilo Škerbinek)

Franci Vesel, sedemdesetletnik

Franci Vesel je konec avgusta na Viru pri Domžalah dočkal spoštljiv življenjski jubilej – sedemdesetletnico. Rojen je bil v Soteski pod Limbarsko goro, okoliške vzpetine pa je prehodil že v rani mladosti. Član PD Domžale je postal že vsaj leta 1956, ko je prvič vodil izlet z mladimi. Dolga leta je bil njihov mentor in vodnik. Bil je dosleden učitelj varnejšega gibanja in spoštljivega obnašanja – tako do gorske narave kot tudi do njenih obiskovalcev. Kot predanega vodnika Planinske zveze Slovenije (izpit za planinskega vodnika je opravil leta 1981, nosi pa znak številka 128) se

ga spominjamo tudi člani najmlajše generacije domžalskih vodnikov.

Njegovo področje delovanja so že od vsega začetka planinske poti. Kot markacist nosi znak s številčno oznako 3, leta 1984 je na Ajdnu, kjer je potekalo prvo tovrstno usposabljanje, postal inštruktor za pota. Član Komisije za planinska pota Planinske zveze Slovenije je postal leta 1961, njen načelnik pa je bil dolgih deset let – od leta 1979 do leta 1989. Usposobil je številne generacije markacistov in inštruktorjev za pota – kot predavatelj in predvsem kot inštruktor praktičnega dela je sodeloval kar na 27 tečajih od skupno 35! Bil je udeleženec ali vodja številnih delovnih akcij: na »delovnem mestu« markacista je v visokogorju na zelo zahtevnih plezalnih poteh preživel kar 159 dni in ob tem opravil skoraj 2000 ur prostovoljnega dela.

Vrsto let je bil tudi vodja kamniško-karavanške markacijske skupine. S kolegom Baldominjem Bizjakom je pripravil in objavil prenovljen in predelan Priročnik za markaciste, ki ga s pridom uporabljajo pri usposabljanju novih markacistov. Je strog zagovornik idej Alojza Knafelca, ustanovitelja slovenske markacije. Pri izdelovanju tabel bi se morali zgledovati po njegovih napotkih, saj je preglednost tabel še kako pomembna za varnejšo hojo v gore. Kot preizkušen in zanesljiv hodec in dober poznavalec slovenskih gor se je razvil v odličnega označevalca planinskih poti in nepogrešljivega strokovnjaka za nadelavo kovinskih in lesenih varovalnih in napredovalnih naprav. Nemaikrat je opravljal terenske ogledne in planinske družstvom svetovale pri iskanju najboljših rešitev v naravi. S svojim izjemnim nesebičnim delom je odločilno pripomogel k odlično vzdrževanim planinskim poteh v slovenskih gorah in k njihovemu varnejšemu obiskovanju in sooblikoval vodilo, da so poti v gorah njen sestavni del in ne njena motnja ali grda rana.

Skoraj pet desetletij svojega življenja je Franci Vesel namenil slovenskim goram in delovanju v planinski organizaciji, za kar je prejel

tudi številna planinska priznanja (Knafelčeva diploma, Spominska plaketa PZS, Zlata plaketa PD Domžale). Je eden tistih skromnih gorniških zanesenjakov, zaradi katerih je Slovenija država z razvito gorniško dejavnostjo in v kateri je gornišstvo pomembna športno rekreativna dejavnost njenih prebivalcev. Franci ostaja med nami še vedno zdrav in čil, pripravljen svetovati, saj so ga izkušnje izostrile v pravega gornika. Zato mu prijatelji in znanci želimo še mnogo zdravja ter da bi ga še dolgo srečevali na planinskih poteh. (Marijan Križnar in Borut Peršolja)

V spomin: Janez Brojan 1906–2002¹

Iztekla se je še ena velika življenjska zgodba, ki je zaznamovala slovenski alpinizem, gorsko vodništvo in gorsko reševanje dvajsetega stoletja. Z gorenjskega konca, iz Mojstrane, je prišlo sporočilo. Živahnega mladeniča z devetimi križi na ramenih, Janeza Brojana, so njegove gore še zadnjič poklicale in vzele od njega slovo, tokrat tuzemsko, kot bi rekli stari gorjanci, le rojenice, ki so mu od mladega pa tja do sivih let varno vodile korak tudi po najbolj odljudnih brezpotjih, po svetu, ki je le za pogumne, za izjemne.

Legende s tega konca naše dežele, zapriženega goram, odhajajo. Že davno Joža Čop, potem Uroš Župančič, pa Miha Potočnik in Ciril Praček, še ne tako davno tudi Jaka Čop. V roke onstran jim je zdaj segel še Janez Brojan in zaspal prav ob zori tistega dne, ki je najavljal veliko praznovanje slovenske Gorske reševalne službe – njeno 90-letnico, on, njen zvesti član, človek izjemne ljubezni do sočloveka, reševalec, kakršnega bi danes zapisali z veliko začetnico.